

Brána

do sveta kníh a knižnice

ročník II./číslo 1
vychádza 1.1.2022

ISSN 2729-9171

vydáva Mestská knižnica Kysucké Nové Mesto

V tomto čísle sa dočítate:

Čo číta spisovateľka?

S deťmi o povolaniach

Kto sa ukrýva pod menom Eric Arthur Blair?

Kým sa kniha dostane k čitateľovi

Predstavujeme spisovateľku Zuzanu Štelbaskú

Čo nás v knižnici potešilo?

Obsah

04 Z poličky

Spisovateľka Mária Ďuranová

06 Šramot

O povolaniach

08 Zoznámte sa

George Orwell

10 Za oponou

Kým sa kniha dostane k čitateľovi

11 Záložky

Novinky v knižnici

12 U Magnusa

Zuzana Štelbaská

14 Omrvinky

Čo nás prekvapilo, potešilo

16 Notifikácie

Program, výročia

Vydáva: Mestská knižnica Kysucké Nové Mesto
Belanského 9, 024 01 Kysucké Nové Mesto

Periodicita: 4x ročne

Šéfredaktor: Erika Kučáková

Redakčná rada:

Jana Hrubá

Mária Majdáková

Dušana Šinalová

NA ÚVOD

Kultúrne inštitúcie majú za sebou náročné dva roky, kedy sa museli prispôsobovať často sa meniacej situácii a novým opatreniam. V roku 2020 bola knižnica zatvorená 46 pracovných dní. V roku 2021 to bolo 41 pracovných dní, niekoľko týždňov však okrem toho fungovala len cez výdajné okienko. Napriek tomu sme sa snažili neustále zlepšovať služby a pripravovať novinky pre čitateľov. Jednou z vecí, ktorá nás teší, je aj to, že sme sa rozhodli vydávať vlastný časopis, i keď len v elektronickej forme.

V úvode ďalšieho roku našim čitateľom úprimne ďakujeme za všetku doteraz venovanú priazeň, za to, že s nami vydržali aj napriek množstvu často nečakaných a rýchlo sa meniacich obmedzení. Dúfame, že nám svoje sympatie prejavia aj v tomto roku, ktorý, ako všetci očakávame, prinesie nový, voľný, životodarný nádech.

Vaše knihovníčky

Mária Ďuranová z Kysuckého Nového Mesta je známa spisovateľka. Jej knihy obľubujú čitatelia z celého Slovenska.

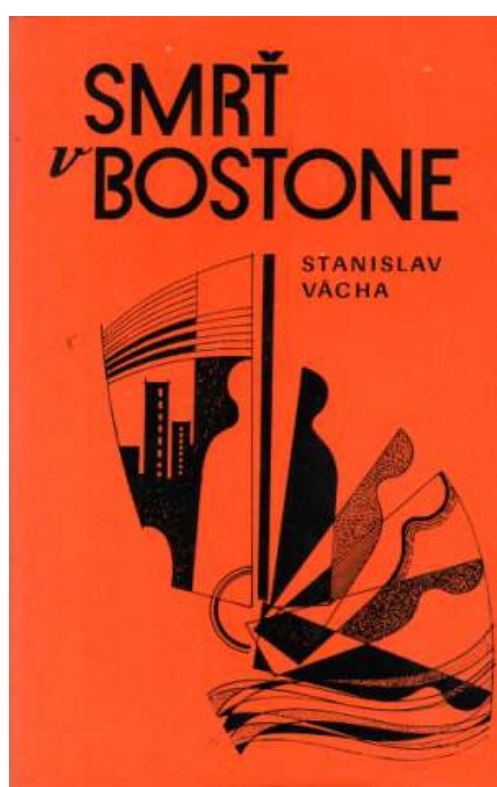
V minulosti pracovala v Mestskom kultúrno-športovom stredisku v Kysuckom Novom Meste ako programová pracovníčka na kultúrnom oddelení.

Knižne debutovala v roku 2006 príbehom zo súčasnosti *Stálo to za to*. Nasledovali knihy *Nikdy nie je neskoro* a *Teraz to už viem* (obe 2007). Ďalej vyšli: *Za všetko sa platí* (2008), *Už sa nebojím* (2009), *Medzi štyrmi ste(h)nami* (2010), *Skap!* (2011), *Ja už nie som ja* (2012). V roku 2014 jej vyšla kniha s názvom *Peniaze sú všetko*, ďalej *City bokom* (2015), *Všetci to vedia* (2016), *Tajomstvá troch žien* (2017), *Rebrík do kurína* (2018), *Slnko v daždi* (2020). Na konte má teda 14 kníh. Titul *Už sa nebojím* bol preložený do francúzštiny. Do češtiny boli preložené štyri tituly: *Medzi štyrmi ste(h)nami*, *Všetci to vedia*, *Tajomstvá troch žien* a *Slnko v daždi*. Posledné tituly vydali autorke vydavateľstvá Brána v Prahe a Fortuna Libri v Bratislave a Prahe. Za svoju tvorbu niekoľkokrát získala ocenenie Literárna autorita v ankete *Kniha Kysúc*.

Viete vybrať zo svojej poličky jednu knihu, na ktorú by ste mohli povedať, že je vaša naj?

Doteraz si pamätám, ako veľmi ma v mladosti zaujala kniha *Smrť v Bostone* od Stanislava Vácha. Čítala som ju ešte ako študentka v čase socializmu,

našla som ju doma na poličke. Dej knihy sa odohrával v kapitalistickej krajine, v prostredí Harvardskej univerzity v Bostone. Ambiciózny český sociológ odišiel na ročný pobyt do Spojených štátov. Ako rozvedený otec dvoch detí si myslel, že jeho osobný život je už vykryštalizovaný a naplno sa chcel pohrúžiť už len do svojej vedeckej práce. V Bostone na to mal tie najlepšie podmienky. Práca sa mu však spočiatku nedarila a on sa cítil v prostredí amerického

veľkomesta so všetkými jeho zvodmi, vymoženosťami a najmä beznádejnými protikladmi, ktoré sú dnes už známe aj nám, zúfalo osamelý. Kniha ma vtedy veľmi pohltila, bolo to pre mňa niečo nové, odkrývanie tajomna, pamätám si, že som ju vtedy prečítala "jedným dychom". O to viac ma pobavilo, keď som na prednej strane našla venovanie bratovi, vtedy šiestakovi. Knihu mu za dobrý prospech na konci školského roka venoval pedagogický zbor základnej školy. Bolo jasné, že človek, ktorý vtedy knihy pre žiakov zabezpečoval, nemal poňatia o ich obsahu :-). Doteraz mám túto knihu odloženú a rada sa k nej občas vraciam.

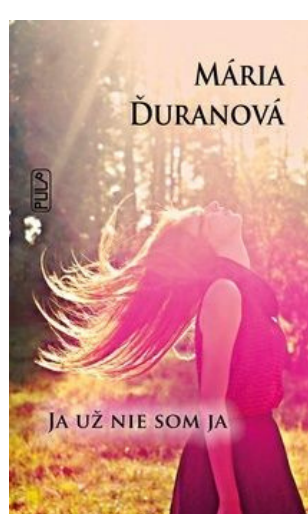
Vedeli by ste vybrať jeden titul z vlastnej tvorby, ktorý je vám najbližší?

To je ťažké. Myslím, že sa to u mňa mení a tou najobľúbenejšou je pre mňa vždy ten najnovší titul. Takže momentálne je to moja štrnástka kniha Slnko v daždi.

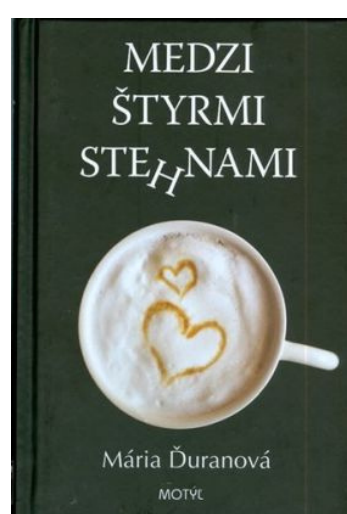
Čitatelia si zvykli, že z pera spisovateľky Márie Ďuranovej takmer každý rok vyjde nový príbeh. Situácia počas covidu sa však značne skomplikovala aj v literárnych kruhoch a vo vydavateľstvách, z ktorých mnohé museli svoju činnosť celkom pozastaviť, alebo ju odložiť na neurčitý čas. Na písanie si však autorka podľa vlastných slov určite čoskoro zasa nájde čas. Zatiaľ sa prispôsobila situácii a venuje sa inej zárobkovej činnosti, ktorá je tiež kreatívna a naplňa ju.

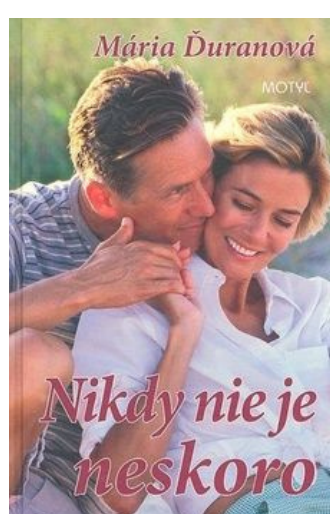
City bokom!

Ja už nie som ja

Medzi štyrmi stehnami

Nikdy nie je neskoro

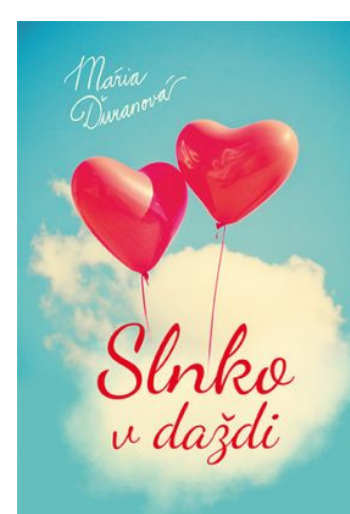
Peniaze sú všetko

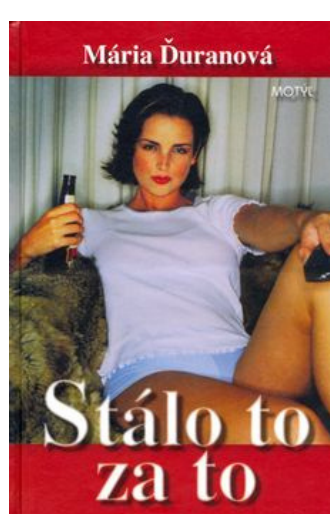
Rebrík do kurína

Skap!

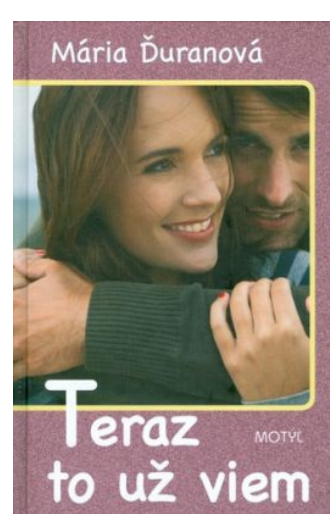
Slnko v daždi

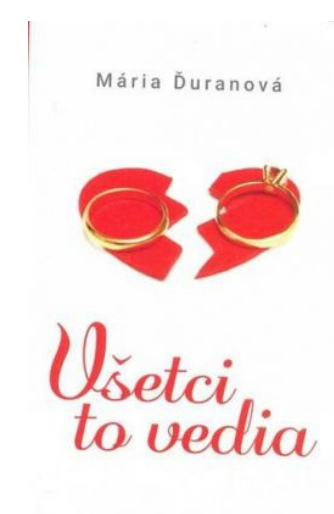
Stálo to za to

Tajomstvá troch žien

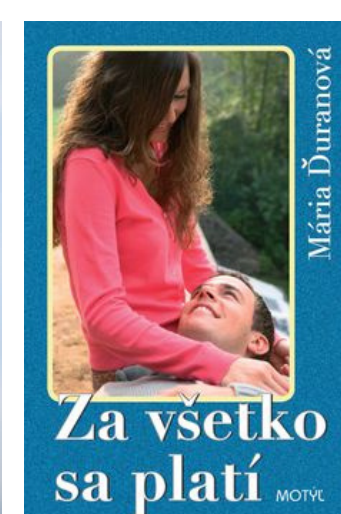
Teraz to už viem

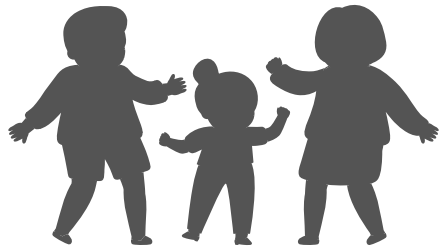
Všetci to vedia

Už sa nebojím

Za všetko sa platí

V priestoroch knižnice sa v priebehu roka zrealizuje mnoho podujatí, ktoré sú zároveň súčasťou istých tematických pásiem. V tomto čísle časopisu si zaspomíname na dobrovoľníkov, ktorí prišli odprezentovať svoje zaujímavé povolania. V spojení so zážitkovým čítaním ich bližšie spoznávali predškoláci.

Šikovná pani zverolekárka Bobáková si deti veľmi rýchlo získala. Jej povolanie je mimoriadne atraktívne osobitne pre dievčatá, navyše má výnimočnú schopnosť pre prácu s deťmi. Šesťdesiatim predškolákom prakticky predstavila svoje povolanie, keď im okrem ukázania svojich pomôcok a rozprávania o povinnostiach zverolekárky, predviedla malú ukážku toho, ako to prebieha u nej v ordinácii. Pacientom bol štvorročný zajačik. Vybraná bola aj malá asistentka, ktorá pomohla pani zverolekárke pri vyšetrovaní.

Ďalším povolaním, s ktorým sa predškoláci stretli naživo v knižnici, bol kominár. Pán Bohuš Flachs prišiel vo svojej parádnej uniforme, poukazoval deťom svoje pracovné nástroje, vysvetlil dôležitosť zodpovedného čistenia komínov a dovolil im tiež potočiť gombíkom pre šťastie. Deti sa dozvedeli rôzne zaujímavosti, napríklad že na svoju prácu vo výškach potrebuje horolezecké skúšky, že prácu nevykonáva sám, ale minimálne jeden spolupracovník je dôležitý pri istení a zároveň pri čistení komínov vyšších budov.

Aj pán kúzelník Miroslav Drnec navštívil knižnicu a stretol sa s predškolákmi v hodinovom programe. O kúzlení a vzniku kúziel si vypočuli pútavé rozprávanie doprevádzané prezentáciou. Starí predkovia neboli schopní vysvetliť mnohé javy späté s ich životmi, a tak sa začali spoliehať na kúzlenie. Používali na to perie, vzácne kamene alebo korene rastlín. Svoju dôležitosť tu osobitne zohralo zaklídlo. Tým najstarším a najrozšírenejším bolo "abrakadabra". Nasledovali ukážky kúzelnického umenia, ktoré pochopiteľne ohúrili všetkých divákov.

Dentálna hygienička Renátka Kastanarasová nosí vo svojej ordinácii biely plášť, no aby deti v knižnici nevyplašila, prezliekla sa za zúbkovú vílu. Dozvedeli sa viac zo sveta víl a zároveň im dentálna hygienička prezradila pár trikov na to, aby sa v jej ordinácii veľmi často neobjavovali. Zúbková víla ich totiž poučila o základných pravidlách správnej starostlivosti o zuby, ktoré im narastú po vypadaní tých mliečnych. Deti a aj tety knihovníčky sa dozvedeli veľa užitočných vecí o tom, ako zuby rastú a z čoho je zub zložený.

Zoznámte sa

George Orwell (Eric Arthur Blair)

Eric Arthur Blair sa narodil 25. 6. 1903 v Indii do rodiny koloniálneho úradníka. Podľa vlastných slov pochádzal z nižšej vyššej strednej triedy. Vyrastal v Oxfordshire v Británii, kde získal dobré vzdelanie. Vyštudoval prestížnu strednú školu Eton. Po škole sa vrátil do Ázie a ako člen Indickej imperiálnej polície slúžil od roku 1922 do roku 1927 v Barme. Tu si uvedomil, že sa mu nepáči, ako koloniálna politika vplýva na obyčajných ľudí.

Po návrate do Británie začal pracovať ako novinár a esejista. V rámci svojej práce si vyskúšal život tuláka v Paríži a v Londýne. Tieto skúsenosti sa premietli v roku 1933 do jeho prvej knihy *Down and Out in Paris and London* (v slovenčine *Na dne v Paríži a v Londýne*). O rok neskôr napísal román *Burmese Days* (v češtine *Barmské dny*), v ktorej čerpal zo svojich zážitkov počas života v Barme.

Ako ďalší v poradí mu vyšiel román *A Clergyman's Daughter* (v češtine *Farářova dcera*) o dcére ovdovelého farára, ktorá sa po strate pamäti ocitne na ulici medzi tulákmi. V psychologicko-spoločenskom románe *Keep the Aspidistra Flying* (v češtine *Bože chraň aspidistru*) Orwell zobrazuje život mladého idealistického spisovateľa Gordona Comstocka.

V roku 1937 opísal ťažký život baníkov v diele *The Road to Wigan Pier* (v češtine *Cesta k Wigan Pier*). V čase, keď vyšla táto kniha, George Orwell bojoval za republikánsku stranu v španielskej občianskej vojne. O rok neskôr mu vyšla reportážna kniha *Homage to Catalonia* (v slovenčine *Hold Katalánsku*). Atmosféru blížiacej sa druhej svetovej vojny zachytil v románe *Coming Up for Air* (v slovenčine *Nad vodu a chytiť dych*).

Svoje dve najznámejšie diela vydal Orwell takmer na konci svojho života. V roku 1945 vyšla politická satira *Animal Farm* (v slovenčine *Zvieracia farma*) a v roku 1949 antiutopický román *Nineteen Eighty-Four* (v slovenčine *1984*). George Orwell zomrel 21. 1. 1950 v Londýne na tuberkulózu.

Informačné zdroje:

<https://www.britannica.com/biography/George-Orwell>

<https://www.databazeknih.cz/zivotopis/eric-arthur-blair-90>

<https://www.mentalfloss.com/article/546150/facts-about-george-orwell>

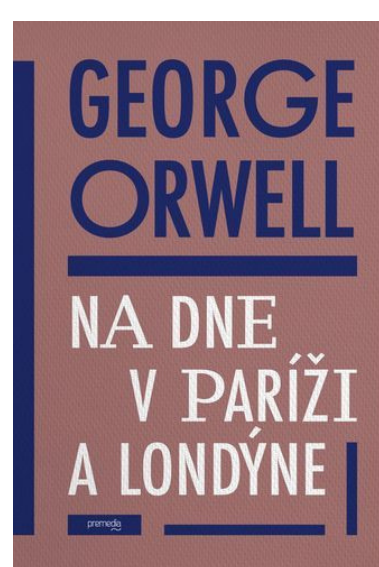
<https://www.pantarhei.sk/autori/orwell-george>

“Veľký brat ťa vidí.”

Zaujímavosti:

- Pseudonym si vybral podľa miestnej rieky Orwell. Meno sa tak ujalo, že okrem rodiny mnohí jeho známi nevedeli, ako sa v skutočnosti volá.
- Nechal sa schválne zatknúť za opitosť, aby si vyskúšal život vo väzení. Nevyšlo mu to tak, ako si predstavoval. Namiesto väzenia strávil 48 hodín vo väzbe.
- Mal potetované klby na rukách. Tetovania vyzerali ako modré škvrny v tvare malých grapefruitov. Dal si ich urobiť v Barme, kde mieste kmene verili, že dokážu ochrániť pred guľkou.
- Ovládal niekoľko jazykov – francúzsky, latinský, grécky, španielsky a barmský. Francúzštinu ho učil spisovateľ Aldous Huxley.
- Rukopis Zvieracej farmy bol takmer zničený počas druhej svetovej vojny. Jeho dom v Londýne zasiahla v roku 1944 nemecká bomba. Autor prehľadával trosky domu, kým rukopis nenašiel.
- Orwell a jeho žena Eileen boli milovníkmi zvierat. Jeho obľúbeným zvierateľom bola koza Muriel, ktorá sa objavuje aj v diele Zvieracia farma.
- Hlásil sa k socialistom, avšak odmietal stalinistický režim.
- Bol prvým zaznamenaným človekom, ktorý použil termín studená vojna, aby vykreslil vzťahy medzi USA a Sovietskym zväzom.

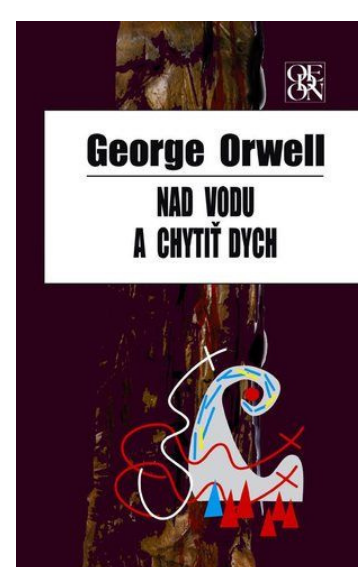
V našom fonde nájdete:

Na dne v Paríži a v Londýne

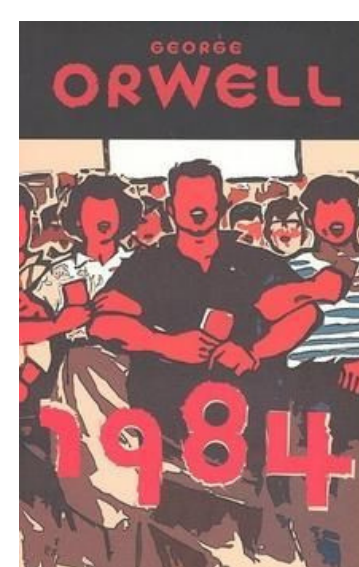
Bože chraň aspidistru

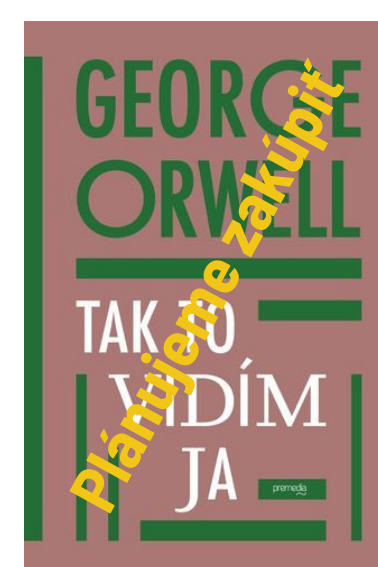
Nad vodu a chytiť dych

Zvieracia farma

1984

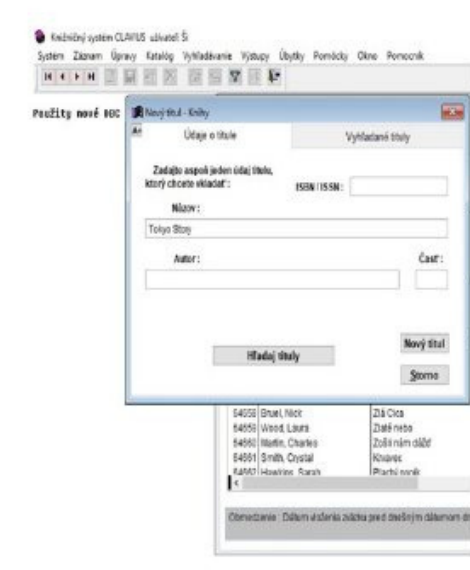

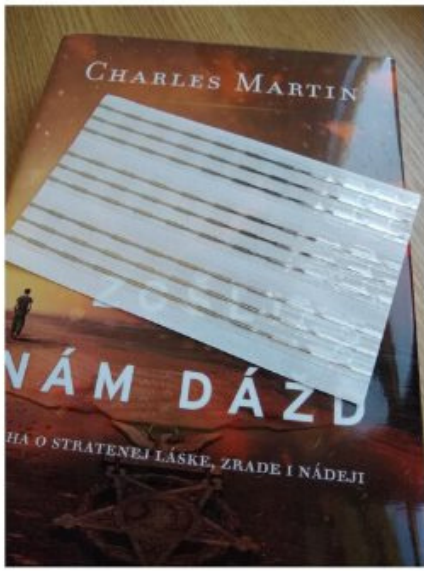
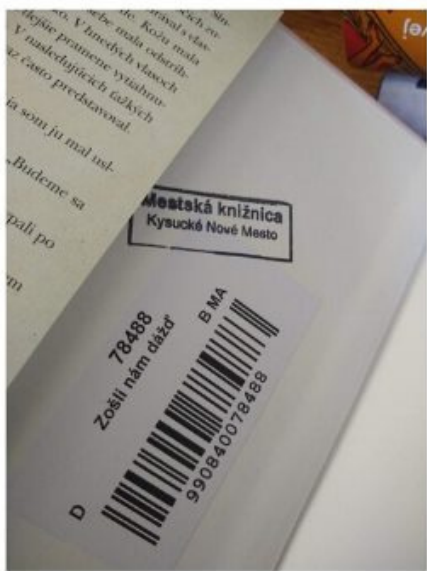

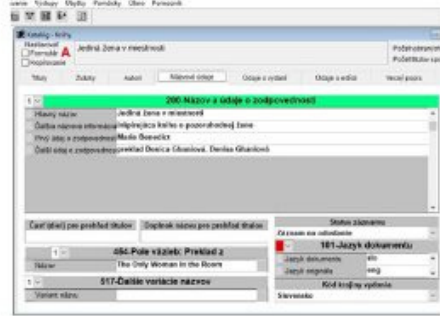

Tak to vidím ja

Za oponou

Kým sa kniha dostane k čitateľovi

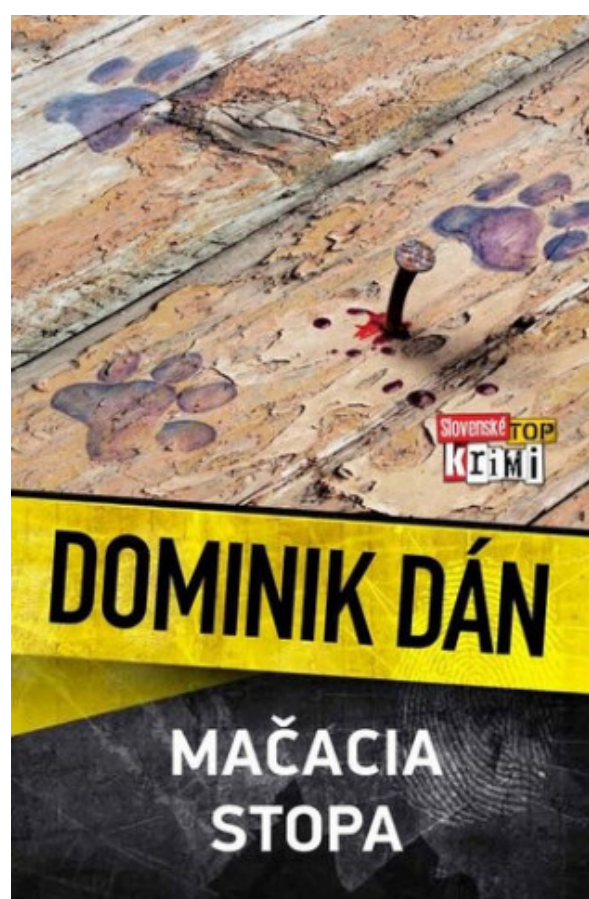

Kým sa kniha dostane k čitateľovi, prejde dlhým procesom:

1. AKVIZÍCIA	2. VYNÁŠANIE PO SCHODOCH	3. KONTROLA	4. PRÍRASTKOVANIE	5. ČIAROVÉ KÓDY
				
6. BEZPEČNOSTNÉ KÓDY	7. PEČIATKOVANIE	8. PRÍRASTKOVÉ ČÍSLA	9. SIGNATÚRY	10. PIKTOGRAMY
				
11. ČÍSLO DIELU	12. DIELY	13. OBAĽOVANIE	14. KATALOGIZOVANIE	15. KONEČNE HOTOVO
				

Zdroje k obrázkom:
archív knižnice

EK

Plánujeme zakúpiť

Mačacia stopa (Dominik Dán)

Detektívi z oddelenia vražd práve vyriešili jeden prípad a už ich čaká ďalší. Šéf oddelenia pošle Krauza a Chosého vyšetriť vraždu Lívie. Zistenie, že Lívia je v skutočnosti mačka, je prekvapivé, ale spojitosť a súvislosti so starou známou sú doslova desivé. Z hlbín minulosti opäť vyplávala Hilda Wolfová, psychologička s kamennou tvárou a prísne racionálnym myslením, ktorú podozrievajú zo starých vražd mladých chlapcov.

Vianoce v Ivy Hille (Julie Klassenová)

V poradí štvrtá kniha zo série *Historiky z Ivy Hillu* je zasadená do vianočnej atmosféry anglickej dedinky Ivy Hill, kde v zázračnom súzvuku pôsobia nádej, priateľstvo a nečakaná romantika. Richard Brockwell, mladší syn najvýznamnejšej ivyhillskej rodiny, sa len s nevôľou vracia domov. Prvotné plány nezdržať sa prekazia nečakané prekvapenia a stretnutia.

Plánujeme zakúpiť

Pre hrst dukátov (Juraj Červenák)

Kapitán Stein a notár Barbarič vyšetrujú zločin v ôsmej knihe z cyklu historických detektívok. Píše sa horúce leto roku 1601 a v kremnickej mincovni došlo k vážnemu incidentu. Z pokladnice zamknutej na tri zámky zmizli razidlá. Nevysvetliteľný zločin si žiada skúseného vyšetrovateľa, komorský gróf preto do zlatého mesta vyšle notára Barbariča.

**“Som racionálny človek,
ale na úrovni fantázie
a rozprávok nemám
žiadne hranice.”**

Zuzana Štelbaská patrí do radu výnimočných osobností vedúcich veľmi aktívny život. Okrem toho, že je úspešnou spisovateľkou a matkou 2 detí, pôsobí ako šéfdramaturgička viacerých relácií v súkromnej televízii. Pôvodne vyštudovala angličtinu, literatúru, estetiku a dejiny umenia, ale už počas strednej školy si jej srdce získala práca v médiách, kde dodnes zotrváva. Postupne si v tejto oblasti prešla rôznymi pozíciami ako moderátorka, dramaturgička, marketingová manažérka a z lokálnej úrovne sa vypracovala do celonárodnej. Okrem dramaturgie sa venuje scenáristike, píše literárne recenzie, prekladá, je autorkou rozhlasových hier, literatúry faktu a kníh venovaných predovšetkým deťom a mládeži.

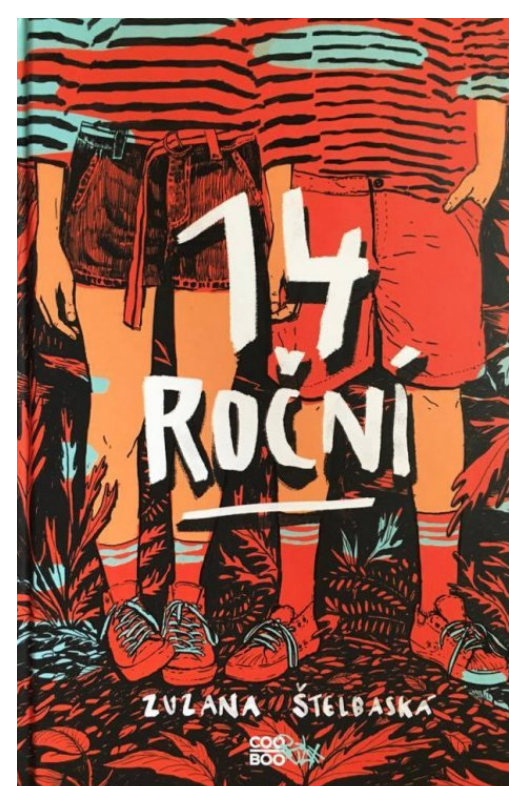
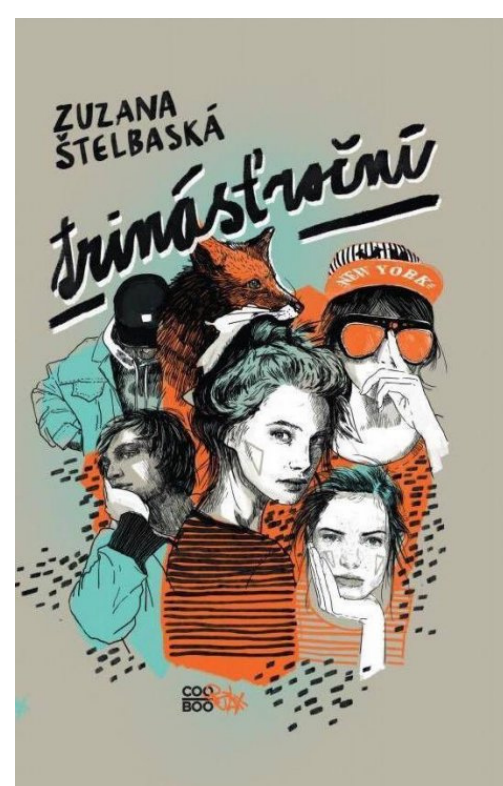
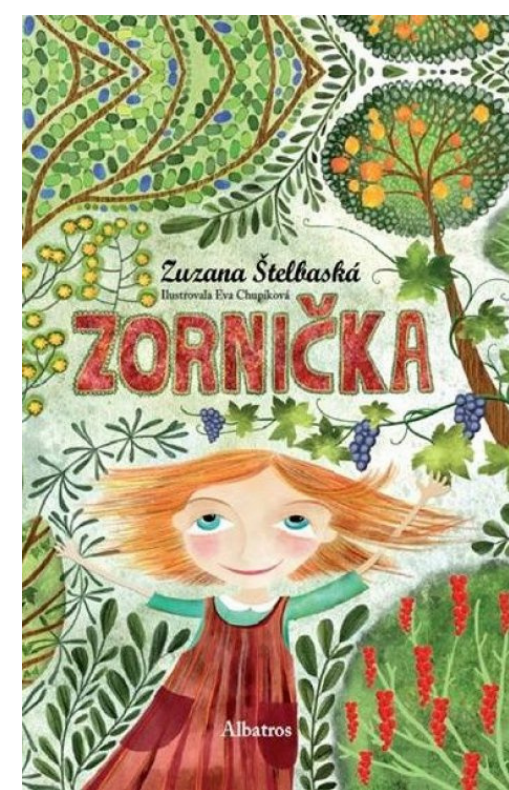
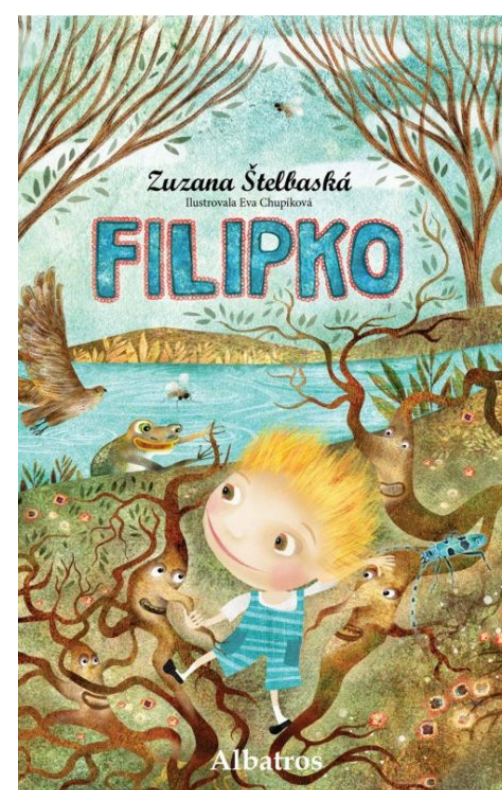
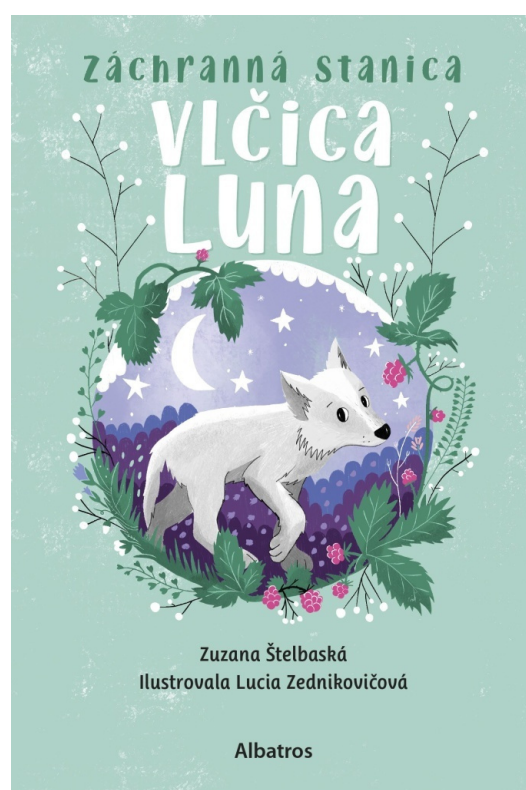
Celkovo má na svojom konte už 14 kníh, niekoľko z nich však možno označiť za mimoriadne úspešné. Debutovala zbierkou krátkych próz *Mami, kúp mi psa*, ktoré sa dočkali po dlhoročných prípravách filmového spracovania. (Tento rodinný seriál sa začal vo verejnoprávnej televízii vysielať v septembri minulého roka, kde si hneď získal veľkú obľubu.) V ďalších dvoch knihách, nesúcich názvy mien autorkiných detí - *Zornička* a *Filipko*, priniesla nežné a láskavé spojenie s prírodou a sú venované ako malým deťom, tak i rodičom. Nasledovala tvorba pre tínedžerov: poviedková trilógia zameraná na vzťahy mladých k rodine, hudbe, sociálnym sieťam: *Trinášroční*, *14-roční*, *15-roční*,

kde využila prvky fantastiky a sci-fi a kniha (*Takmer*) dospelé poviedky, ktorá získala ocenenie Bibiany za výtvarné spracovanie. Z množstva kníh tiež stojí za zmienku ekologicky ladený príbeh *Kde sú včely?* a zábavno-poučný príbeh *Experiment so Sofiou*. Jej najobľúbenejším žánrom sú však poviedky, ktoré obsiahla v zatiaľ jedinej knihe pre dospelých – *Skutočné príbehy: Reflex*.

A ako vyzerá jej písanie? Kvôli rodinným a pracovným povinnostiam sa venuje písaniu v čase, v ktorom väčšina z nás ešte spí, niekedy už od druhej rána. Občas s prázdnu hlavou, inokedy s jasne premysleným námetom, často prameniaticim v náhodných, ale reálnych zážitkoch zo života. Mnoho času venuje premýšľaniu a prežívaniu príbehov postáv, vďaka čomu čitatelia nadobúdajú pocit vzájomného porozumenia a blízkosti. Napísanie knihy tak môže trvať 2 týždne, ale aj niekoľko mesiacov.

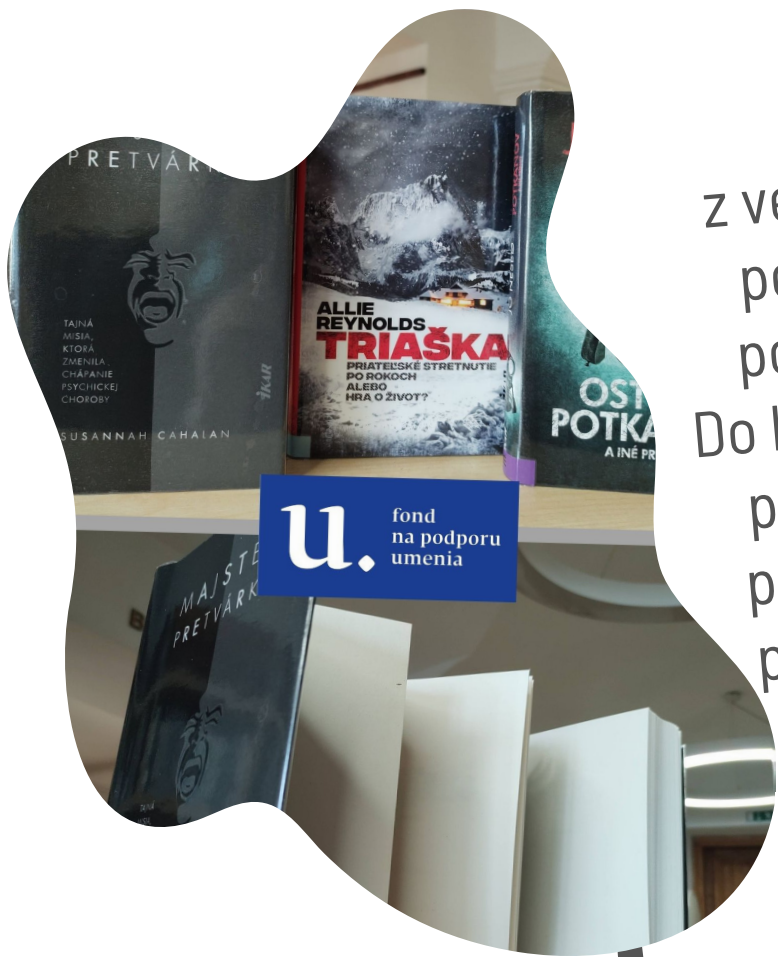
Na pulkoch kníhkupectiev môžete aktuálne nájsť jej dve knižné novinky – *Záchranná stanica: Vlčica Luna*, ktorá by mala otvárať novú detskú edíciu s názvom *Záchranná stanica* a kniha *Na maximum* venovaná tínedžerom.

Z tvorby Zuzany Štelbaskej:

Omrvinky

Čo nás potešilo

Náš projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Do knižničného fondu pribudlo 232 kníh, pričom projekt bol podporený sumou 2000€.

Objednali sme predplatné nového periodika Historická revue

Do fondu sme zaradili knižný dar z dielne Kysuckého múzea Prenesené Kysuce.

Po prvýkrát sme do knižničného fondu zakúpili didaktické pomôcky.

Na budove knižnice v rámci nového Náučného chodníka KNM dobrovoľníci osadili tabuľku. Pomocou QR kódu sa dozviete viac o tejto kultúrnej pamiatke.

Potešili sme čitateľov opäť originálnou výzdobou z rúk knihovničky Majky.

Milé stretnutie v knižnici so spisovateľkou Kristínou Mišovičovou . Získali sme od nej venovania do všetkých kníh vo fonde.

Zapojili sme sa do charitatívnej akcie Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok.

Logdán nelogdán,
Vianoce musia prísť!
V knižnici vyrástol
adventný kalendár plný
prekvapení.

Po druhýkrát sme poskytli možnosť darovať detské knihy, ktoré následne putujú chudobným deťom. Prišlo nám 75 kníh, jeden balík až z Nitry.

1.2. - 28.2.

Mesiac milovníkov knižníc - anketa pre deti i dospelých s názvom Čo máš na knižnici rád?

14.2.

Medzinárodný deň darovania kníh - uvoľnite miesto doma v poličke a darujte knihy do knižnice

začiatok marca

Týždeň slovenských knižníc - počas tohto týždňa odpúšťame sankčné poplatky za nevrátené knihy. Presný termín uvedieme včas na webovej stránke knižnice

16.3.

Deň ľudovej rozprávky - podujatie pri príležitosti výročia narodenia Pavla Dobšinského

30.3.

Popoludnie básnika rodných kysúc - Súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy detí do 10 rokov.

3.1.1892

130 rokov od narodenia J. R. R. Tolkiena

26.1.1922

100 rokov od narodenia Eleny Čepčekovej

21.2.

Medzinárodný deň materského jazyka

25.2.

Svetový deň záložiek

marec

Mesiac kníh - sviatok všetkých knihomoľov

21.3.

Svetový deň poézie

Podujatia sa uskutočnia v prípade priaznivej epidemiologickej situácie a za dodržania všetkých aktuálne platných opatrení.